

Verslag Provinciaal afstemmingsoverleg

20 september 2024

Locatie: Provinciehuis Utrecht

Aanwezig:

Vertegenwoordigers PRT:

Noord-Brabant – [redacted]
Drenthe – [redacted]
Limburg – [redacted]
Flevoland – [redacted]
Zuid-Holland – [redacted]
Noord-Holland – [redacted]
Gelderland – [redacted]
Utrecht – [redacted]

Online:

Drenthe – [redacted]
Friesland – [redacted]
Groningen – [redacted]
Zeeland – [redacted]

COA:

AenM:

[redacted] (voorzitter), [redacted]
(digitaal)
[redacted]

Stand van zaken Spreidingswet

[redacted] heet alle aanwezigen welkom en licht toe wat het voornemen om de Spreidingswet in te trekken betekent. De wet is tot het moment van intrekking van kracht. De minister van AenM heeft gezegd dat zij de wet zal uitvoeren zolang deze van kracht is. Het voornemen van het kabinet om de uitzonderingsbepaling van de Vreemdelingenwet te activeren, heeft geen invloed op de Spreidingswet. De intrekking van de Spreidingswet is wel onderdeel van de beoogde asielcrisiswet. De asielcrisiswet zal zich vooral richten op het beperken van de instroom en vergroten van de uitstroom. Naar verwachting zal dit proces enige tijd in beslag nemen en is de Spreidingswet niet ingetrokken voor 1 november aanstaande, het moment waarop de provinciale verslagen ingediend moeten worden. Daarnaast zullen er op basis van het regeerprogramma initiatieven genomen worden om te kijken of opvang soberder (goedkoper) en grootschaliger kan. Er is nog geen duidelijkheid over de beoogde grootschalige opvang of de invulling daarvan.

Door de aanwezigen worden zorgen geuit hoe de minister de samenwerking met gemeenten, IPO etc. ziet. Volgende week wordt naar alle waarschijnlijkheid een LRT ingepland (NB: deze is inmiddels ingepland op 26-9-24).

Gevraagd wordt wat de consequenties zijn als gemeenten geen asielplekken beschikbaar willen stellen omdat zij wachten op intrekking van de Spreidingswet. Team SW zal hier de volgende bijeenkomst een toelichting op geven. Actie: Team SW

Informatieronde 1: Provinciaal plan en verslag cdK

De eerste deadline voor de Spreidingswet is 1 november; het moment waarop cdK's hun verslag moeten inleveren. Er zijn vragen over het verschil tussen plan en verslag.

In 2020 is bij de LRT besproken dat er behoefte is aan monitoringsinstrument voor de verschillende opgaven: voor de LRT en alle bestuurders die daar aanzitten. Er is daarom een format gemaakt voor een provinciaal plan. Het maken van een plan is geen verplichting, maar een bestuurlijke afspraak en inspanningsverplichting. In het plan worden per provincie alle opvang- en huisvestingsopgaven integraal bekeken. Ook binnen de PRT kan het gesprek gevoerd worden op basis van dit plan, bijvoorbeeld op het gebied van uitruil. Het plan biedt dus inzicht en op basis hiervan kunnen issues gesignaleerd worden. Het plan heeft geen formele status.

Het provinciaal verslag in het kader van de Spreidingswet heeft een wettelijke status en is tweejaarlijks. Voor het verdeelbesluit baseert de minister zich wettelijk alleen op het verslag. Maar de context is relevant bij het maken van een verdeelbesluit. Die context kan geboden worden met het provinciaal plan, maar ook met een separate toelichting.

Er wordt bij de provincies geïnventariseerd of er al ideeën zijn over openbaarmaking van de verslagen. Nog niet alle provincies hebben hier afspraken over gemaakt, maar over het algemeen zijn provincies voornemens om het verslag (actief) openbaar te maken. Provincies zijn wisselend of ze daar nog enige duiding/inkleuring aan willen geven. Er wordt genoemd dat er onrust kan ontstaan over locaties die openbaar gemaakt worden in de verslagen terwijl de omgeving nog niet zorgvuldig geïnformeerd is. Provincies verwachten veel media-aandacht en krijgen nu al veel vragen. Vanuit AenM zal een afspraak gecoördineerd worden om een voorstel te doen voor een gecoördineerde openbaarmaking en woordvoeringslijn. Dit voorstel zal ook afgestemd worden met VNG en COA. Actie: Communicatie SW in samenwerking met [REDACTED]

AenM komt terug met planning voor publicatie van de verdeelbesluiten in december. Actie: Team SW

Informatieronde II: Verdeelbesluiten

Het verdeelbesluit is een besluit in de zin van de algemene wet bestuursrecht (awb). De verdeelbesluiten moeten zorgvuldig worden gemotiveerd.. Belangrijkste houvast daarbij zijn feiten en cijfers. Alles wat daarvoor relevant is wordt bij voorkeur opgenomen in het verslag van de cdK. Dit verslag dient dan ook openbaar te zijn. Zo kan daar in de motivering van verdeelbesluiten naartoe verwezen worden. Er wordt gekeken of er ook toelichtende gesprekken gaan plaatsvinden voor de vaststelling van de verdeelbesluiten. De verdeelbesluiten worden openbaar gemaakt.

Er kan tegen het verdeelbesluit bezwaar aangetekend worden bij de minister en er is een beroepsmogelijkheid bij de rechter. AenM zet deze mogelijkheden op een rijtje. Actie: Team SW. Mocht nu al bekend zijn dat gemeenten van plan zijn bezwaar aan te tekenen dan wordt AenM daar graag over geïnformeerd. Actie: PRT-secretarissen

De afwegingskaders zijn terug te vinden op [TK Bijlage 1 Beleidsregel verdeelbesluit met toelichting | Rapport | Rijksoverheid.nl](#). In algemene zin geldt: hoe concreter de plannen, hoe makkelijker het is om daar in de verdeelbesluiten rekening mee te houden. Bij de vaststelling van de verdeelbesluiten is het verslag het uitgangspunt. Indien een verslag niet sluitend is, wordt in eerste instantie gekeken naar de indicatieve verdeling. Daarnaast wordt ook gekeken naar de inspanningen van gemeenten de afgelopen 10 jaar en de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het verdeelbesluit. AenM zal hier in een volgende bijeenkomst dieper op ingaan. Actie: Team SW

Het COA biedt aan om – via de provinciaal vastgoedregisseur – de info over eerdere inspanningen beschikbaar te stellen. PRT-secretarissen kunnen desgewenst zelf dit verzoek doen als de opgave niet gehaald wordt. Actie: PRT-secretarissen

De provinciale opgave wordt tussentijds niet bijgesteld en geldt voor een cyclus van twee jaar. Om mee te tellen moeten plekken op 1 juli beschikbaar zijn en minimaal beschikbaar zijn tot de start van de nieuwe cyclus op 1 februari 2026. Iedere plek telt mee, maar niet alle plekken komen in aanmerking voor een bonusregeling/SPUK. Locaties die opengaan na 1 juli kunnen alleen meetellen voor de opgave als er in de gemeente overbruggingsopvang is. In de verdeelbesluiten kan wel rekening gehouden worden met plekken die later opgeleverd worden. Interprovinciale uitruil is wettelijk niet toegestaan.

Als een provinciaal verslag niet sluitend is, wordt de verdeling van de provinciale opgave ingevuld door de minister. Ook de verdeling van amv wordt in het verdeelbesluit opgenomen. AMV-plekken zijn niet uitwisselbaar met reguliere plekken. Omdat sommige provincies meer plekken realiseren dan hun opgave, komt het totaal aantal plekken dus waarschijnlijk uit boven de 96.000. Dit zal te zijner tijd meegenomen worden in de evaluatie van de wet.

Gevraagd wordt hoe er in de verdeelbesluiten omgegaan wordt met provincies die meer plekken realiseren dan hun opgave: kunnen provincies en gemeenten hier ook aan gehouden worden, ook als om redenen buiten de gemeente deze extra plekken uiteindelijk niet gerealiseerd worden? AenM komt hier op terug. Actie: Team SW

Vervolgbijsamenkomst

Op 3 oktober van 15.00 -17.00 uur is er een digitale vervolgssessie ingepland.

Onderwerpen die genoemd werden voor de agenda:

Communicatie openbaar maken verdeelbesluiten

Bezwaar en beroep

Interbestuurlijk Toezicht

Plekken boven de opgave in relatie tot het verdeelbesluit

Vragen kunnen gesteld worden via de mail: spreidingswet@minjenv.nl

